

4

Letni

Časi

IZ VSEBINE

Uvodnik ...3

KRONIKA

Pregled dogodkov ...4

Sonce v srcu ...5

Zdaj prišel je spet med nas ...6

Vtisi stanovalcev ...7

Otroška gledališka predstava ...8

Pustovanje ...8

Zmagovalec ...9

14. Zimske igre socialnih

zavodov Slovenije ...10

SKUPINE ZA SAMOPOMOČ

Moja pot ...11

To sem jaz ...11

PREDSTAVI SE

Patricija Marinšek ...12

MED NAMI

Dobrodelni bazar ...13

Strokovna ekskurzija v Sevnico ...13

Zapis o prostovoljnem gasilskem
društvu Javorje ...14

Pomirite se s svojim Bogom ...15

Praznovanje rojstnega dne
mame Minke ...17

Glasba nas osrečuje ...18

ČISTO VSAKDANJE STVARI

En sam strah ...19

Posluh, prosim ...19

ZDRAVILO ZA DUŠO IN SRCE

Naredite nekaj zase – postanite
prostovoljci ...20

UTRINEK DNEVA

Zvončki ...21

Dva volka ...22

RAZVEDRILO

Logične uganke ...23

Zima ...23

ZAPOJMO PO NAŠE

Klavir ...24

Najlepše ...24

Dobrodelnost ...24

IZ STARE ZAKLADNICE

Moje prvo berilo iz leta 1919 ...25

NAGRADNA IGRA

Rezultati in nova nagradna igra ...26

IZREKI IN PREGOVORI

O dobrodelnosti

ŠTIRJE LETNI ČASI je bilten Centra slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka. Kot pove že samo ime, ga prebiramo ob vsaki spremembi letnega časa. Je plod soustvarjanja stanovalcev, njihovih svojcev in zaposlenih – v tako veliki družini kot je naša je namreč živih veliko spominov, znanj, razmišljanj, talentov... Naša hiša je stičišče različnih ustvarjalcev ter dejavnosti, velikokrat pa se tudi sami udeležujemo, obiskujemo ter raziskujemo svet zunaj doma – ob vsem tem se rodi marsikatera misel, ki jo je vredno zapisati in deliti z drugimi. In to je naš glavni namen – z besedo spoznavati sebe in druge ter tako ustvarjati naše življenje bolj polno in zadovoljno. VABLJENI TUDI VI!

Za morebitne napake v biltenu se opravičujemo.

Spoštovani bralci,

ponovno smo med vami z novo številko vaše priljubljene revije in z veseljem vam napišem nekaj besed.

Zimski dnevi se iztekajo in veliko nas je, ki že težko čakamo na pomlad. Za nami je tudi že obdobje obdarovanj. To je čas, ko smo ljudje bolj kot običajno pripravljeni odpreti svoje denarnice, da bi storili nekaj dobrega, koristnega, da bi pomagali ljudem v stiski in razveselili bližnje.

In prav o obdarovanju bomo govorili v tej številki. Za nekoga je to lahko nakup voščilnic, pošiljanje SMS-ov, plačilo položnic. Spet drugi izkažemo dobrodelnost z darovanjem stvari, ki jih ne potrebujemo več ali preprosto tako, da si vzamemo čas za sočloveka ter mu namenimo nekaj toplih besed. Tukaj, dragi stanovalci Centra, moram omeniti vaše sorodnike, prijatelje ali prostovoljce, ki vas pogosto

obiščejo in pokramljujejo z vami. Kako lepo je v enem od prispevkov v reviji zapisala prostovoljka Patricija:

»K vam hodim z veseljem, dobro voljo in tudi ko odhajam sem srečna, da sem lahko del vas, da lahko pomagam in da lahko komu polepšam dan.«

Hvala Bogu, Slovenci še vedno veljamo za dobrodelen narod. In tako naj tudi ostane. Še posebej glede na to, da bo v časih, ki jih živimo, vse več ljudi potrebovalo tako materialne kot duševne pomoči.

Pa še nekaj: želim si, da nam darovanje ne bo predstavljalo le neke moralne obveze, ampak da bo to posledica svobodne odločitve. Tako bosta občutek sreče in notranje zadovoljstvo zagotovo večja.

Čim več dobre volje vam želim.

Andreja

Gospa Marica in njen pes Uci pogostokrat obiščeta naše stanovalce.

Darovanje nam pomaga, da se povežemo z drugimi.

KRONIKA

PREGLED DOGODKOV	
12. 11.	POSLUŠANJE GLASBE, vodi ga. Judita Čarman – vsak prvi in tretji četrtek v mesecu v Burnikovi dvorani, od 11.30 – 12.30
18. 11.	KONCERT Zveze slepih in slabovidnih Slovenije
24. 11.	Predavanje ge. Sonje Pungartnik – za starejše in slabovidne stanovalce doma: - STRPNOST - O STRPNOSTI IN TRPLJENJU
25. 11.	Koncert PZ Domelj; MIKLAVŽEV SEJEM – prodaja izdelkov narejenih v DT
26. 11.	Zgodovinski krožek, g. Marko Ogris; Izdelava božičnih okraskov
01. 12.	Prodaja izdelkov iz VDC
02. 12.	Kuharska delavnica – izdelovanje parkeljnov
03. 12.	Dobrodelni bazar DT CSS v OŠ Mesto – za "šolski sklad"
05. 12.	MIKLAVŽEVANJE – obisk Sv. Miklavža in obdaritev stanovalcev
07. 12.	Prodaja copat za stanovalce
09. 12.	NOVOLETNO SREČANJE Zveze slepih in slabovidnih in naših stanovalcev
10. 12.	Zgodovinski krožek v Burnikovi dvorani
14. 12.	Strokovna ekskurzija zaposlenih v Centru – Impoljca
17. 12.	SILVESTROVANJE za stanovalce negovalnih in polnegovalnih oddelkov
18. 12.	NOVOLETNO PRAZNOVANJE: - ZB s svojimi člani - RK Kamnitnik s svojimi krajani
21. 12.	Nastop mednarodne družine "Sonce v srcu" z božičnim programom
22. 12.	SILVESTROVANJE za stanovanjski del in Mozaik z ansamblom Starman in obiskom Dedka Mraza
23. 12.	Skavti prinesejo "Betlehemske lučke miru"
24. 12.	Božični koncert Domskega PZ – "Žarek upanja" na prvem in drugem negovalnem oddelku
25. 12.	Božič
29. 12.	Otroška gledališka predstava – spevoigra – "Kresniček" kulturno umetniškega društva Selca
30. 12.	Praznovanje decembrskih rojstnih dni za stanovalce
01. 01.	NOVO LETO
10. 01.	Razstava fotografij Janeza Podnarja v jedilnici doma
12. 01.	Delavnica za slepe s Sonjo Pungartnik

Če hočemo veliko prejeti, moramo veliko dati.

15. 01.	Branje okrožnice za slepe in slabovidne v 5. nadstr.
25. 01.	Nastop članov dramskega krožka župnije Stara Loka – Igrica o Sv. Pavlu
28. 01.	2. delavnica za slepe s Sonjo Pungartnik
08. 02.	Prešernov dan
10. 02.	RECITAL pesmi z ljubezensko tematiko – v okviru kulturnega praznika
12. 02.	ZIMSKE ŠPORTNE IGRE socialnih zavodov – od skupno 39 prijavljenih ekip smo osvojili 14. mesto
16. 02.	PUSTOVANJE z glasbeno skupino KU-KU Sprevod otrok v pustnih maskah iz vrtca Najdihojca
23. 02.	Tretja delavnica za slepe s Sonjo Pungartnik
25. 02.	Nastop folklorne skupine "PUŠELJC" v Burnikovi dvorani
02. 03.	Otvoritev razstave likovnih del s kratkim kulturnim programom članov MDSS Kranj v jedilnici doma.

Sonce v srcu

Novoletno voščilo v svetovnih jezikih

Najbrž se še spomnite obiska in nastopa mlade mednarodne igralske, pevske in plesne skupine s tem imenom v našem Centru. V njej nastopajo štiri mlajše, a že odrasle gospe, dva prikupna fantiča in tri simpatične deklice, ki so za povrh celo sestrice. Tri nastopajoče gospe so mame teh otrok. Kot rečeno, so mednarodna skupina, saj prihajajo iz Italije, Francije, ZDA in Avstralije. Sestav skupine ni stalen, spreminja se glede na to, kateri člani njihove

humanitarne organizacije tisto leto bivajo oziroma delujejo v Sloveniji. Skupina je namreč del mednarodne dobrodne organizacije Sonce v srcu, ki se prostovoljno ukvarja z različnimi skupinami prebivalcev posamezne države. Skupina nas že par let zapovrstjo obišče v predbožičnem času in nam s svojim nastopom pričara košček prazničnega vzdušja. Nastopajo v angleškem, italijanskem, francoskem in slovenskem jeziku. Njihov pristop je res topel in sproščen. Ob koncu programa, za slovo nam vsem razdelijo praznično voščilo in vsakemu posebej osebno stisnejo roko ter voščijo "Vesel božič in srečno novo leto!"

Takih in podobnih nastopov, prireditvev smo stanovalci vedno veseli, ker nas poživijo, obogatijo ter v nas pričarajo prijetna občutja. Zato hvala vsem vam, nastopajočim na različnih prireditvah v Centru, za vašo prijaznost in vedrino.

Alenka Oblakovič

Še nikoli nisem videl nikogar, ki bi zaradi dobrih del obubožal.

Zdaj prišel je spet med nas ...

Kdo drug kot naš dobri Dedek Mraz in z njim tudi lep, bogat božični – novoletni čas. Z njim se je v Centru začelo slovo od “umirajočega” leta, sproščeno prepevanje božičnih pesmi, prisrčni nastopi raznih gostujočih skupin, skupno rajanje, veselo pričakovanje prihajajočih dni v novem letu.

V pričakovanju...

Dnevi pred in med božičnimi prazniki so lahko topli, sijoči, prijetni. Za marsikoga, ki se čuti osamljen, od sorodnikov pozabljen, od prijateljev preveč oddaljen, pa so ti trenutki lahko mučni, dolgočasni, turobni. Razcvet vseh teh različnih občutij in razpoloženj, bolj ali manj, izkusimo v prazničnih dneh tudi mi, stanovalci Centra. Zato je toliko bolj pomembno, da se v tem času čimbolj potrudimo v sebi poiskati in podoživeti najlepša občutja, lepe spomine in prijetna spoznanja ter z njimi pregnati žalostno zagrenjenost in bolečo praznino med prazniki.

V Centru imamo vsako leto, tik pred božičem, novoletno praznovanje s slavnostno večerjo in

bogatim razvedrilnim programom. Zaposleni se ob tej priložnosti še posebej potrudijo, da nam je vsem lepo in prijetno, da nam skupno praznovanje da čimveč duševne vedrine, čustvene topline in radostne duhovne svežine.

Tudi tokrat je bilo veselo, zabavno, sproščujoče in navdihujoče. Ravno prav za nas. Za dobro voljo in ples je tudi tedaj poskrbel ansambel Starman z izvrstno pevko Bernardo, ki je včasih prepevala v ansamblu Strmina. Vmes je naša “zlatorumena sončnica” po imenu Denis prebirala najlepša voščila, ki so nam jih pisali iz drugih Domov, organizacij in podjetij. Najlepša za nas so bila voščila prijateljev, ki so bili in so še na različne načine povezani z nami vsemi. Po večerji so se najbolj korajžni stanovalci in zaposleni kaj hitro ojunčili in se zavrteli v ritmičnih polke in valčka. Prijetna glasba, dobra družba, kozarček rujnega, vse to je pripomoglo, da smo se kmalu zatem, na stolu, vozičku ali stoje, pozibavali vsi v jedilnici. Naenkrat je v jedilnici završalo od veselja. Na vratih se je pojavil sam Dedek Mraz. K sebi je najprej povabil najpogumnejše stanovalce, ki so mu navdušeno zapeli vsak svojo pesem, nato pa dobili njegovo darilo. Dedek Mraz se je potem sprehodil med stanovalci, jih prijazno ogovoril in obdaril z ličnimi majicami. Ko se je ura približala “polnoči”, so začeli na pladnjih žvenketati kozarci za šampanjec. Pripravili so tudi mini ognjemet.

... 5, 4, 3, 2, 1, ... Srečno novo leto! Hura! Srečo imamo, dočakali smo ga! Hura! Šam-

---

Dobrodelnost, ki se trudi razglasiti svoja dobra dela ni nobena dobrodelnost, temveč napuh in bahanje.

---

panjec je tekel v kozarce, smejoči obrazi so napovedovali svetlo, vzpodbudno prihodnost. Začeli smo z zdravico in sledilo je vsesplošno

Vtisi stanovalcev

Anica Jenko

Lep je bl, pa fajn. Vsega je bilo dovolj, pa muzika je bila...

Ana Mlakar

Lepo je bilo, kot vsako leto. Veliko let že praznujemo in ko smo skupaj, opaziš nekatere prvič; nekatere pa pogrešaš, ker jih ni več med nami. Drugače pa je bilo vsega dovolj. Mnogi plešejo in se tako zabavajo, jaz pa rada poslušam, kaj pove Denis!

Martina Lončarič

V redu je bilo, ker sem bila tisto popoldne na urgenci – letos zato nisem plesala, kar sem si zelo želela. Ansambel Starman je zelo dobro igral. Odlično so zapeli! In sem jih z veseljem poslušala. Upam, da bo letos boljše.

Marija Jelenc

Meni je bilo zelo všeč, letos sem prvič praznovala z vami. Drugače sem zelo zadovoljna, imamo lepo in pospravljeno, pa še prijatelje imamo.

Frančiška Jamnik

Bilo je lepo, glasba je bila dobra. Dedek Mraz je bil zelo prijazen in me je še potrepiljal; se ga veselim za prihodnjič.

Lidija Bernik

Meni je bilo zelo lepo. Doma bi bila sama, tukaj smo imeli pa lepo zabavo in smo uživali v vsem. Zelo rada imam druženje in ljudi okrog sebe. Dedek Mraz mi je prinesel lepo majico, in to ravno moje barve.

trkanje s polnimi kozarci. V tistem trenutku smo bili vsi prijatelji, "vsi za enega, eden za vse", sposobni se vživeti v "kožo" bližnjega, kot ena velika družina. Bog daj, da bi bilo tudi čez leto čimvečkrat tako! Na vrsti je bil pozdravni nagovor gospe Silve, direktorice Centra, ter za tem zahvala in voščilo gospe Alenke, predstavnice stanovalcev.

Mogoče je poleg voščila še darilce?

Po veselem nazdravljanju in voščilih je veliko stanovalcev omagalo in odšlo k počitku. Najbolj "gajstni" pa smo vztrajali v živahnemu plesu in prešernemu smehu do "zgodnjega jutra", do konca praznovanja.

Hvala ansamblu Starman, našim kuharicam in strežni zasedbi, gospe direktorici, vsem ostalim zaposlenim, našim soplesalkam in kavalirjem, veseli družbi za čudovit praznični večer. Nasvidenje na naslednjem rajanju! Do takrat pa ostanite vztrajni borci za čimbolj kakovostno življenje v našem Centru.

Alenka Oblakovič

Zaslужnost dejanj ne izvira iz njihove velikosti, temveč iz čistega namena, s katerim jih opravljamo.

Otroška gledališka predstava

Kulturno društvo iz Selc nam je uprizorilo predstavo Kresniček

Pustovanje

Pustovanje v Centru: dvorni norček, mušketir, stanovalki malo drugače

Pustovanje v Centru: deklica in čarobni zajček

**Če imate veliko, dajte veliko; če imate malo, dajte malo,
vendar dajte radi in z veseljem.**

Zmagovalec

Kdo je resnični zmagovalec, kdo ima tako silno moč, da lahko premaga vse na svetu? Kakšno orožje uporablja in s kom se v resnici bojuje? Odgovore na vsa ta vprašanja so nam ponudili mladi, otroci iz župnije Stara Loka, člani župnijske dramske skupine pod vodstvom ge. Neže Karlin, ki so z igro Zmagovalec na praznik spreobrnjenja apostola Pavla gostovali v Burnikovi dvorani.

Za igro prirejeno besedilo je vzeto iz Svetega pisma (Pavlovo pismo Timoteju) in iz knjige dramskega igralca Gregorja Čušina. Glasbo za spremljajoči pevski zbor je napisal in priredil skladatelj Andrej Misson. Domače šivilje so sešile kostume, nekaj pa so jih mladim igralcem posodili sodelujoči v Škofjeloškem pasijonu.

Igra Zmagovalec govori o Sv. Pavlu, ki oznanja Evangelij, sporočilo ljubezni med brati in

sestrami. Njena sporočilna moč je v Pavlovih besedah vsem ljudem, naj po Jezusovem zgledu vztrajajo v resnici, dobroti, odpuščanju ter naj živijo po Jezusovem nauku, ki pravi, naj se Bogu vedno zahvaljujemo za njegove darove, naj ljubimo Boga, bližnjega, sovražnika kakor samega sebe. Kdo je torej resnični zmagovalec? Tit nam odgovarja: *“O, Jezus, ti si res velik! Ti si pravi zmagovalec.”*

Ob koncu predstave smo gledališko skupino nagradili z bučnim aplavzom, kajti mladi igralci so se zelo potrudili, da so jih slišali in razumeli vsi prisotni gledalci. Upamo, da nas bodo kmalu razveselili z novo predstavo. Do takrat pa jim želimo vse dobro, predvsem pa veliko učnih uspehov in zdravih življenjskih nazorov.

Alenka Oblakovič

Seznam izvajalcev socialnovarstvenih programov, ki delujejo na območju Škofje Loke

CENTER ZA SOCIALNO DELO ŠKOFJA LOKA

Partizanska c. 1/d, 04/ 51 70 100

CENTER SLEPIH, SLABOVIDNIH IN STAREJŠIH

Stara Loka 31, 04/ 51 16 300

DRUŠTVO SOŽITJE

Kapucinski trg 13, 04/ 51 27 200

MEDOBČINSKO DRUŠTVO INVALIDOV ŠK. LOKA

Stara Loka 31, 04/ 51 22 970

DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE

Podlubnik 20, 04/ 51 50 471

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA

Mestni trg 34, 04/ 51 70 650

VDC KRANJ – ENOTA ŠKOFJA LOKA

Stara Loka 31, 04/ 51 50 120

ŽUPNIJSKA KARITAS ŠKOFJA LOKA

Cankarjev trg 13, 04/51 233 00

DRUŠTVO DIABETIKOV ŠKOFJA LOKA

Stara cesta 10, 031/ 390 284

Radodarnost nam omogoči, da ponudimo svoje edinstvene darove.

14. Zimske igre socialnih zavodov Slovenije

Tudi zaposlene iz našega Centra smo sodelovale na 14. Zimskih igrah socialnih zavodov Slovenije. Tekmovanje v veleslalomu, teku na smučeh in v štafeti s pležuhi je potekalo na smučišču v Kranjski Gori. Vreme je bilo sicer turobno in hladno, a to nas ni motilo, da ne bi pokazale veliko volje, vztrajnosti in borbenosti pri spopadanju s progo in časom.

Predstavitve sodelujočih ekip

Rezultati – veleslalom

Ženske nad 56 let

5. mesto: Janka Lotrič

Utrinek pred večernim programom zimskih iger v Kranjski Gori

Ženske od 51 do 55 let

1. mesto: Marija Petrovčič
13. mesto: Ankica Markotič

Ženske od 41 do 50 let

38. mesto: Anka Primožič
47. mesto: Metka Logar

Ženske od 31 do 40 let

6. mesto: Mojca Nastran
18. mesto: Irena Alič

Rezultati – tek na smučeh

Ženske od 41 do 50 let

1. mesto: Andreja Sušnik

Rezultati – štafeta s pležuhi

26. mesto

Skupni ekipni rezultat nam je prinesel lepo 14. mesto izmed 39 sodelujočih ekip.

Za odlične smučarske dosežke vsem sodelujočim iskreno čestitamo.

Andreja Sušnik

Dar ne sestoji iz tega, kar je bilo storjeno ali podarjeno, marveč iz namena storilca ali darovalca. Seneka

Moja pot

Na svet sem prirojala v Železnikih v tistem zoprnem informbirojskem letu (1948). Otroštvo in mladost sem preživela prav tam, potem sem šla v Ljubljano za par let in se preselila v Škofjo Loko pred mnogimi leti.

V prejšnjem življenju sem se ukvarjala z izvozom in uvozom izdelkov in različnih materialov, končala pa sem v zavarovalništvu. Zdi se mi, da sem imela kar pestro delovno dobo, saj sem spoznala zelo veliko zanimivih ljudi iz različnih držav, pa tudi potovala v razne dele sveta. Nekaj točk na zemeljski obli pa bi rada še obiskala.

Rodila sem hčerko (1972) in sina (1980), dobila sem zeta, pa dva vnuka, ki mi večkrat popestrita kakšno popoldne ali občasno tudi vikend. Srečna sem in ponosna na vse.

Tretjega otroka sem posvojila na daljavo, živi v Indiji in je Tibetanec; nisem ga še srečala, pa bi ga z veseljem.

Ko sem zaključila „aktivno“ obdobje svojega življenja, sem se vpisala v Društvo upokojencev, kjer se dogaja marsikaj. Izpolnila se mi je želja iz otroštva, ko sem hotela postati novinarka, zdaj sodelujem pri glasilu MI O SEBI, ki ga izdaja naše društvo.

Hodim tudi s pohodniki na čudovite izlete po ljubi naši domovini, spet sem srečala nove ljudi, dobila nove izkušnje.

Za dobro voljo, veselo razpoloženje in razmišljanje telesa in duha pa obiskujem jogo.

Potem so se začele težave s spominom, pa je prišla Romana iz CSS Škofja Loka, da bi nas, upokojence, učila o tem, kako ohranjati spomin. Povabila nas je, naj pridemo pogledat skupine za samopomoč, pa sva se s kolegico odločili ZA. Tako sem obrnila še en list v svoji življenjski knjigi. Izkušnja je zanimiva.

Maruša Mohorič

To sem jaz

Sem Jelka Blaznik. Rojena sem bila pred 71 leti v Podbrezjah. Po končanem študiju v Ljubljani sem se zaposlila na osnovni šoli v Škofji Loki, kjer so rabili geografa. Trideset let sem vzgajala in poučevala mlade, poleg njih pa nekaj let tudi starejše na drugih šolah v mestu.

Zelo sem uživala in lepe spomine imam na trenutke, ki sem jih preživela kot turistična vo-

dička, ko sem razkazovala lepote Slovenije različnim popotnikom iz tujine.

Kot upokojenka se ne dolgočasim. Smisel mojega življenja je v tem, da pomagam drugim. V zadnjem letu sem se pridružila prostovoljkam v CSS Škofja Loka. Tu na "klepetu", na srečanju stanovalcev se vsak torek prijetno pogovarjamo.

Jelka Blaznik

Ker sem sama tako izdatno prejela kot darovala, sem prišla do spoznanja, da je edina prava pobudnica sreče in spokojnosti radodarnost.

Patricija Marinšek

Sem Patricija Marinšek, prostovoljka in dijakinja gimnazije Škofja Loka. V CSS Škofja Loka me je pot pripeljala pred približno pol leta in nekateri med vami me že poznate, ostalim pa bom nekaj več o sebi povedala v naslednjih vrsticah.

Sem mlado dekle, ki odkriva skrivnosti sveta na več možnih načinov, biti v mirovanju, ne spoznavati sveta okrog sebe zame nikakor ne

Patricija Marinšek

pride v poštev. Ta nemirni, novih spoznanj, novih izzivov željni duh je verjetno vzrok za vse stvari, ki sem jih v življenju že počela, jih počnem in jih bom počela.

S prostovoljstvom se ukvarjam že kar nekaj let. Vse se je pričelo, ko sem obiskovala še osnovno šolo. Pričela sem kot animatorka na oratorijih in kasneje tudi z delom z mladimi, kar počnem še zdaj. Ko sem prestopila prag srednje šole, se mi je ponudila priložnost na širšem področju prostovoljnega dela. Takoj sem vedela, da je to nekaj zame, nekaj novega, nov izziv. Najprej sem tri leta pomagala v vrtcu, a v meni je ves čas rasla želja po še nečem. Nisem natančno vedela, kaj bi to bilo, a vodilo me je dalje, da to poiščem. Želela sem si še nekaj več.

Odločitev je padla in s pričetkom novega šolskega leta sem pričela obiskovati vaš Center. Vstopila sem na novo področje svojega dela in resnično mi je všeč. To je to, kar sem iskala. K vam hodim z veseljem, dobro voljo in tudi ko odhajam, sem srečna, da sem lahko del vas, da lahko pomagam in da lahko komu polepšam dan.

Na ta način tudi spoznavam nove ljudi, spletam nova prijateljstva in nenazadnje spoznavam tudi sama sebe. Nekje sem zasledila misel: »*bolj kot se boš daroval, bolj boš našel samega sebe*« in z njo se popolnoma strinjam.

Moje gimnazijsko šolanje se počasi zaključuje, izbiram fakulteto, pred mano je nova življenjska prelomnica. Ne vem, ali se bom pravilno odločila in ne vem, kaj me čaka v nadaljnjih letih. Zagotovo pa vem nekaj: prostovoljstvo bo vedno del mene in je zagotovo pravilna odločitev, prava pot.

Radodarnost nam omogoči, da se globoko zazremo vase.

Dobrodelni bazar

Osnovna šola Škofja Loka - mesto vsako leto v decembru organizira dobrodelni bazar, kjer prodajajo izdelke učencev, izkupiček prodaje pa gre v šolski sklad, za pomoč učencem iz finančno šibkejših družin.

Letos so k sodelovanju povabili tudi nas. Na bazarju smo prodajali izdelke, ki so jih naši stanovalci naredili v delovni terapiji.

Tudi zaradi naše pomoči bodo nekateri lažje plačali šolsko malico, šolo v naravi, šolske potrebščine in različne dejavnosti, ki jih organizira šola in precej stanejo.

Romana Kumer

Strokovna ekskurzija v Sevnico

Navsezgodaj zjutraj se nas je nabralo skoraj poln avtobus zaposlenih v Centru, seveda željnih dogodivščin v prihajajočem dnevu.

Odpeljali smo se okrog pol osme ure. Zaradi gostega in počasnega prometa, smo bili ob desetih komaj na začetku Ljubljane, pri prvi OMV bencinski postaji. Tam smo kot šolarji že vsi veselo malicali sendviče in pili sok, ki smo jih imeli s seboj za popotnico. Seveda tudi na WC nismo pozabili.

Po opravljenih obveznostih smo se odpeljali proti Sevnici in posebnemu socialno varstvenemu zavodu Impoljca, kjer so nas že pričakovali – žal z našo zamudo. Lepo so nas sprejeli in nas pospremili v njihovo telovadnico, kjer so nam stanovalci in zaposleni pripravili pravo predbožično prireditev. Obiskal nas je tudi dedek Mraz in vsak je iz njegovega koša dobil majhno darilce. Potem smo imeli ogled zavoda, ki ima kapaciteto 260 postelj za svoje oskrbovance in stanovalce, zanje pa skrbi

151 zaposlenih. Veliko poudarka imajo tudi na različnih delavnicah – lesna, likovna, ... stanovalec v » dvorcu« nam je pokazal tudi svojo garsonjero. Za ogled je bilo časa premalo, saj je zavod zelo velik in zanimiv. Pogostili so nas tudi s kosilom v svoji restavraciji v pritličju »dvorca«. Tam smo ob kosilu izmenjali svoja mnenja in izkušnje s tamkajšnjimi zaposlenimi.

Kmalu smo se jim zahvalili za prijaznost, jih povabili v Škofjo Loko in se poslovili. Avtobus nas je odpeljal še do Blance in naprej na sevniški grad, katerega smo si z vodičem podrobno ogledali.

Po končanem ogledu nas je čakala še slastna večerja ter klepet in smeh ob njej. Domov smo se vrnilo že v poznih večernih urah, zadovoljni z dnem, ki je bil za nami. »Pa še večkrat naj bo tako«, smo si mislili!

Matejka S. Mihovec

Dar je namenjen darovalcu, zato se vrne predvsem njemu samemu – nikdar ni zaman.

Zapis o prostovoljnem gasilskem društvu Javorje

16. septembra 1953 smo v Javorjah ustanovili prostovoljno gasilsko društvo Javorje, prej pa smo spadali pod GD Poljane. Razlog za nastanek lastne gasilske enote je bil hud požar hleva naše kmetije v vasi in tako smo se združili iz sledečih vasi: Javorje, Murove, Dolenčice, Podvrh, Četena ravan, Zapreval, Mlaka, Krivo brdo, Jarčje brdo, Gorenja Žetina, Dolenja Žetina, Jelovica, Gorenja ravan ter Dolenja ravan.

Sprva sem bil predsednik društva jaz, pomagala sta mi še Matičkov Tona, pa Dermotov Janez, ki je bil kasneje namesto mene tudi predsednik.

Po vaseh smo začeli zbirati denar, da smo se lahko lotili zidave našega gasilskega doma. Postavili smo ga na zapuščenem posestvu, ker so šli med vojno vsi v Ameriko, da nismo plačevali zemljišča.

Dom smo zgradili sami, s svojim delom in s svojimi rokami. Med nami je bilo veliko zidarjev, tesarjev in drugih obrtnikov (tesaril sem tudi jaz).

Denar smo dobivali po vaseh, vsaka hiša je dala, kolikor je pač lahko. Organizirali smo tudi veselice, da smo na ta način zaslužili nekaj denarja.

Bili smo pridni, delavni in vedno smo morali vnaprej razmišljati, kaj in kako.

V nekaj letih smo postavili gasilski dom. Medtem smo dali svoje člane v šolo, da so naredili gasilske in vozniške izpite. Spotoma smo nabavljali tudi gasilsko opremo. Najprej smo kupili avto Savica in po vaseh začeli napeljevati vodovod. Vodo je bilo treba speljati več kilometrov daleč od Mlina pod Podvrhom in vse naokrog po vaseh. Nato smo postavili hidrantne nastavke za gašenje.

Postopoma smo vso mladino po vaseh vključevali v šolo za gasilce. V društvu sem bil nekaj časa tajnik, predsednik ter poveljnik. To funkcijo sem najraje in tudi najdlje opravljal. Za poveljnika sem se šolal v posebni šoli za gasilske poveljnike v Medvodah.

Sodelovali smo s sosednjima društvoma Poljane in Škofja Loka. Hodili smo na skupna srečanja in tekmovanja. V primeru požara smo večkrat pomagali sokrajanom ter tudi ostalim. Sreča v nesreči je bila, da v naših krajih hujših nesreč nismo imeli.

Danes je v PGD Javorje okrog 130 članov in tam sta parkirana dva nova gasilska kamiona in kombi za prevoz gasilcev.

Kljub visokim letom sem še vedno s ponosom gasilec. Danes sem predsednik veteranov pri PGD Javorje.

*Po pripovedovanju Vencla Peternelja
zapisala Denis Kamnar*

Samo človek ni hvaležen za dobroto, ki mu jo storiš. Etiopski pregovor

---

Pomirite se s svojim Bogom

Morda se spomnite zapisa o mojem romanju v Lurd. V meni je še vedno živ spomin na doživeto zaupanje v božjo prisotnost in njegovo ljubezen med nami. Občutek spokojnega miru, ki sem ga doživela tam, je nekaj tako prijetnega, da bi v tej nežni, spontani sproščenosti lahko ostala še dolgo. A vsega lepega je ponavadi prehitro konec. Kmalu po vrnitvi domov začne človek hrepeneti po novih, a še močnejših, intenzivnejših izkušnjah in doživetjih. Tudi meni je bilo tako pri srcu.

Konec pomladi me je "ata župnik" (op. p. Pavle Uršič), duhovni asistent starološke skupine Vera in luč, pobaral z vprašanjem, zakaj nisem še nikoli doslej romala v Medžugorje? Z vso vnemo me je začel navduševati za obisk pri "živi" medžugorski Mariji, ki se še vedno prikazuje štirim, zdaj že odraslim vidcem. Sprva sem vztrajno zavračala vsako misel na srečanje s hercegovsko Kraljico miru. A božja mati se ni pustila odgnati in je v moji duši "delala na skrivnem". Kmalu za tem sem izvedela, da za vstop v BiH zadostuje tudi osebna izkaznica. Takrat se je v meni začela porajati želja, da bi bila tudi jaz udeležena pri medžugorskih prikazovanjih. Poklicala sem nekaj svojih prijateljic in jih vprašala, če bi me spremljale na romanju. Dve sta bili pripravljene iti zraven za pomoč, a imeli sta še neopravljene izpite. Marija je očitno želela, da vse tri skupaj pridemo k njej, zato se je vse prav izteklo. Pot v Medžugorje je dolga in naporna, zato smo se odločile, da gremo na romanje z avtobusom, z dobrim duhovnim vodstvom.

V svežem prvooktobrskem jutru smo se Mira, Špela in jaz na avtobusni postaji v Ljubljani poslavljalje od prijatelja Simona, ki nas je pripeljal do izhodišča naše skupne poti. Prav tam nas je tri dni kasneje tudi potrpežljivo počakal. Pot do Črnomlja je minila v jutranji molitvi, kratkih postankih, ko smo "pobirali" čakajoče romarje, in navezovanju prvih stikov, saj smo bili na avtobusu "Slovenija v malem".

Po prestopu meje smo kmalu zapeljali na avtocesto, ki je speljana čez Otočac, Gospič, prek slovitega masleničkega mostu nad Zadrom, skoraj vse do Imotskega, blizu Splita. Do Zadra je bil pogled na pokrajino zelo dolgočasen, ko pa smo zagledali morje, so se nam usta razlezla v nasmeh. Približali smo se hrvaško-hercegovski meji. Hrvaški policist hitro, a temeljito pregleda naše dokumente. Še en del rožnega venca, zadnja podrobnejša navodila glede bivanja v Medžugorju in, po desetih urah vožnje s postanki, smo prišli srečno do cilja.

Vsi smo šli najprej "pozdravit" Marijo, k skupni molitvi rožnega venca in večerni sveti maši v hrvaščini v župnijsko cerkev Sv. Jakoba. Pri tej maši duhovniki iz različnih držav vedno preberejo evangelij v svojem maternem jeziku. V primeru lepega vremena ali večje množice romarjev so molitev, češčenje križa ali Najsvetejšega in sveta maša na prostem. Po končanih obredih smo odšli v penzion, kjer smo bili deležni toplega sprejema. Od vznemirjenosti in utrujenosti potem dolgo nisem mogla zaspati.

Kakšna sreča za nas, uboga ustvarjena bitija, da lahko kaj damo ljubemu Bogu!

Praznik Sv. Janeza Krstnika, 24. 6. 1981 – Marija se prvič prikaže nad krajem Podbrdo ob vznožju hriba Crnice Ivanki in Mirjani iz medžugorske vasi Bijakovići. Kasneje istega dne se prikaže še petim mladim na istem kraju. Izbrala je male, da po njih pouči velike. Trem, zdaj že odraslim vidcem, se Marija prikaže vsak dan ob 17.40 po zimskem času. Marija pravi, da je v živem stiku z njo vsak, ki se v tem času, kjer koli na zemlji, v duhu poveže z njo, oziroma vsak, ki ji posveti svoje srce.

Kip Svete Marije v Medžugorju

Vidkinji Mirjani se Marija še vedno prikaže vsakega 2. v mesecu okrog 9. ure dopoldan za nekaj minut. Tokrat je bilo to že naslednje jutro. Mnogi romarji so se že ob 5. uri zjutraj odpravili na pol ure hoda oddaljen, težko dostopen kraj, imenovan "pri plavem križu" ob vznožju Crnice, da bi bili čim bližje Mirjani med njenim videnjem. Za Mirjanino varnost pred nestrpnimi in vsiljivimi verniki skrbijo fantje iz skupnosti Cenacolo, kjer se zdravijo odvisniki. Kot že večkrat v 28 letih, odkar se Marija v Medžugorju prikazuje, je tudi tokrat

po Mirjani sporočila svetu, da se že predolgo utapljam v grehu, da so mnogi med nami sprejeli greh kot način življenja in, da naj se spreobrnemo. "Vidim Gospo, ki nas vse kliče k miru." Biti sposoben živeti v miru, pomeni ljubiti, odpuščati in biti usmiljen. (primer. Mirjana Stanislava Vasilij Zuccarini: Marijin klic iz Medžugorja)

Naj navedem še nekaj o Medžugorju in takajšnjih milostnih krajih, ki smo jih obiskali v teh dveh dnevih. L. 1892 je bila v Mostarju ustanovljena frančiškanska provinca Marijinega vnebovzetja. V njej je bila istega leta ustanovljena župnija Medžugorje.

Križevac – župnik p. Bernardin Smoljan se je v obdobju velike revščine zaobljubil, da bo s svojimi župljani zgradil velik križ na hribu Šipovac v spomin 1900. obletnice Jezusovega trpljenja in smrti. S tem dejanjem je želel posvetiti Kristusu svojo župnijo in jo zavarovati pred vsakim zlom, še posebej pred točo, ki je pogosto uničevala pridelek vinske trte in tobaka. Tako so župljani na hrbtih znosili vreče cementa, lesene grede in železne palice na vrh 537 m visokega hriba, kjer so postavili 10 m visok križ. V križišču njegovih krakov so vzdane relikvije, prinesene iz Rima – delček križa, na katerem je bil Jezus križan. Od takrat pa do danes v Medžugorju ni bilo več toče. Hrib Šipovac se je preimenoval v Križevac. Kdorkoli je od tedaj pa do danes imel kakršnokoli težavo, bolečino, stisko, se je povzpел na Križevac in med potjo molil rožni venec ali križev pot.

Marijina šola ali skupnost Cenacolo za pomoč odvisnikom od različnih substanc je name

Čim revnejši postaneš iz ljubezni do Boga, tem bogatejši si v resnici.

naredila izjemen vtis. Prvo takšno skupnost je sestra Elvira ustanovila v Italiji. Pri zdravljenju uporablja "Marijino" metodo, ki se glasi: "molitev, molitev, molitev." Ko odvisnik odkrije molitev in prek nje sreča Kristusa, ne potrebuje več mamil. Sama pravi, da je Medžugorje resnično kraj miru, v katerem je njeno delo z odvisniki veliko lažje kot v Italiji. "Pod Marijinim plaščem" nemirni in od mamil uničeni ljudje postanejo krotki, mirni, srečni in izpolnjeni. Elvirini "varovanci" so animirali prvi festival za mlade, ki vsako leto poteka ves prvi teden v avgustu, in na katerega je nazadnje prišlo približno 50.000 mladih in 500 duhovnikov iz vsega sveta.

Oaza miru je kraj preproste ponižnosti pred Bogom in spontane poslušnosti pred Marijo. V majhnih, skromnih barakah sredi redko poraslega gozdička živijo sestre redovnice in

prenašajo, razlagajo romarjem Marijina sporočila. Sredi Oaze stoji kapela, vsa iz kamna in v njej je postavljeno razpelo, pri katerem imaš občutek, da je Križani živ, da ravno ta hip umira na križu. Kako močna duhovna izkušnja!

Dragi bralci, s tem zapisom sem vam želela približati svoja globoka doživetja in močna čustva na romanju k medžugorski Kraljici miru. Besede so večkrat preskromne, da bi lahko z njimi izrazila vse, kar sem občutila. Napisano je bilo z dobro voljo v srcu, pa naj bo tako tudi prebrano. Želim vam čimboljše počutje v našem Domu in čimveč prijetnih trenutkov v opazovanju prebujajoče se narave.

Alenka Oblakovič

Praznovanje rojstnega dne mame Minke

5. januarja 2010 je naša varovanka Marija Logonder dopolnila žlahtnih 95 let. Za to priložnost so ji v soboto, 9. 1. 2010 domači pripravili praznovanje v zgornjih prostorih Centra, v družbi tamburaškega orkestra Bisernica iz Reteč, pod vodstvom Janeza Kermelja. Tamburaški orkester je zaigral nekaj pesmi, ki so mami Minki poleg druženja z vnuki, pravnuki in ostalimi domačimi prinesle nekaj dodatnih radosti ob njenem prazniku.

Tine Logonder

Praznovanje z mamo Minko

Ni človeka, ki ne bi hotel dobrega, kot ni vode, ki ne bi tekla dalje. MENG CE

Glasba nas osrečuje

Zmeraj mi je toplo pri srcu, ko se sproščam ob glasbi. To sem ponovno doživljala pred novoletnimi prazniki, kajti v dobro voljo sta me spravila dva odlična razgibana koncerta.

Na prvo adventno nedeljo pred Božičem sva z bratom v Mestnem muzeju ljubljanskih križank prisluhnila izvrstnemu koncertu zbora Vox medicorum. To je zbor, v katerem pojejo zdravniki Kliničnega centra, medicinske sestre in drugi, ki se kakorkoli ukvarjajo z medicino. Ob praznovanju 30. obletnice delovanja zbora je mene in brata na koncert povabil prijatelj, član zbora, s katerim se poznavam že od otroštva.

Kako je zbor pravzaprav nastal?

Študentje medicine, stažisti, zdravniki in specializanti so se oktobra leta 1979 združili v medicinski oktet. Že prej so aktivno sodelovali v akademskem pevskem zboru Tone Tomšič; to jih je združevalo; glasbeno so bili nadarjeni, imeli so veselje do muziciranja, pa so začeli prepevati še v oktetu. Kaj bi še napisala o oktetu?

Šlo je za mešano skupino, kar je pri takih oktetih redkost. Najprej je skupino vodil Matjaž Vrtovec, kasneje pa priznan zborovodja Milivoj Šurbek. Jeseni leta 2002 se je medicinski oktet številčno okrepil, saj je število pevcev naraslo iz 8 na 16. Takrat se je oktet preimenoval v zbor Vox medicorum, prevzel pa ga je sedanji požrtvovalni dirigent Tomaž Faganel. V zadnjih tridesetih letih je tako v njem prepevalo več kot 60 pevcev in pevk.

Kako se je zbor v javnosti uveljavljal?

Posegal je po renesančnih mojstrovinah, po slovenski ljudski glasbi, po skladbah iz obdobja glasbene romantike in po drugih delih.

Marsikje je uspešno nastopal ter druge razveseljeval in jih še razveseljuje s svojim ubranim petjem. Izdal je dve CD plošči s priljubljenimi skladbami.

Vsaj malo se še povrnem h koncertu v bližini Križank; bil je dolg. Z bratom sva nepopisno uživala, enako ostalo občinstvo v dvorani; pevce smo sproti nagradili z bučnim viharnim aplavzom; celo stari pevci so nam peli; slišali smo renesančna dela, na primer Gallusov no-tet, glasba naša ljubezen. Do srca so mi spet segle naše ljudske pesmi v raznih priredbah. Na šolske dni me je spomnila pesem o Kanglici v priredbi Antona Švaba; prav ubrano, živahno brez izrazitih intonančnih ter dinamičnih spodrseljajev je zazvenela pesem o Kukavici, večni znanilki pomladi.

Za Božič sem bila ponovno na obali ter s svojci in z znanko na Bonifici poslušala božični koncert Mladinskega pihalnega orkestra pod vodstvom Dania Pobege.

Žal o tem dogodku ne morem dosti pisati, ker sem marsikatero točko pozabila. Kljub vsemu na tem mestu omenjam dva nastopa.

Med solisti bi posebej pohvalila čudovito sopranistko Marijo Štefančič. Pela je očarljivo, izjemno nežno; predstavila nam je popularno ameriško glasbo. Neki šolski zbor je z orkestrom sijajno odpel meni manj znano božično pesem Prižgimo luč ljudje.

Ko so dirigenta po končanem kulturnem programu vprašali, kaj si želi v letu 2010, nam je omenil, da si želi v orkestru čim več novih pihalcev.

Nataša Mihevc

Večina ljudi je bolj sposobna za velika, kakor pa za dobra dejanja. MONTESQUIEU

En sam strah

Ko so v lanski jeseni v neki zavarovalnici začeli spodbujati ljudi, da bi se zavarovali za posteljo v domu za stare, sem se z znanko, ki se tudi poklicno srečuje s starimi ljudmi, veliko pogovarjala tudi o tej novi ponudbi. Prepričana sem, da bodo kmalu imeli veliko zavarovancev. Moja znanka pa je razmišljala takole: "Ljudi je en sam strah. Pripravljeni so plačati še in še, storiti vse mogoče, samo da ne bodo zboleli, da bodo dobili sobo v domu, da jim ne bo treba umreti in seveda še marsikaj." Ljudje pa kljub vsemu temu silnemu prizadevanju zbolevali in umirajo, in, kar je morda še pomembneje, nič kaj zadovoljno ne živijo.

Predstavljam si, da je vedno hudo, kadar človek zbolí, ko je tako slab, da ne more biti sam doma, pa nima kam. Hudo je, ko ti nekdo umre, pa morda doslej še nisi nikoli pomislil, da se utegne kaj takega zgoditi. Za tistega, ki umre, sploh ni hudo, ker je rešen vseh skrbi. Zato ni čudno, da se ljudje poskušajo zavarovati na najrazličnejše načine in sprejmejo tudi takšne ponudbe zavarovalnice.

Ob vseh takšnih poskusih zavarovanja za prihodnost pa kar spregledamo, kaj bi lahko sami, brez posebnih finančnih sredstev, storili za svojo večjo varnost. Pravzaprav nič novega in nič posebnega. Že od vsega začetka, ne šele v starosti, bi morali bolj skrbeti za mrežo socialnih odnosov, predvsem pa za čim boljše sosedske odnose povsod tam, kjer živimo. Ne pridejo sami od sebe, zanje se je potrebno potruditi, na obeh straneh, vanje ves čas vlagati, se ob njih učiti in dozorevati.

Današnji čas res ni najbolj naklonjen sosedskim odnosom. Vse preveč živimo sami zase in drugega ne potrebujemo, dokler nismo v stiski. Potem pa pričakujemo od institucij, da nam bodo pomagale in se neznansko jezimo, ko pomoč ni zadostna. Vsega v življenju se ne da plačati. Sem in tja pa doživimo, da si sosede kot pravi čudež pomagajo med seboj. Kot da prihajajo iz nekega drugega sveta in dokazujejo, da je to mogoče.

*Povzeto iz časnika Družina
(Metka Klevišar)*

POSLUH, PROSIM

*Za posluh in čas prosim,
ko svoja razmišljanja trosim.
A tudi poslušati znati je treba,
čeprav marsikdo tudi koleba.
Ne ponujaj mi zabeljenih kletvic,
ne sovražnega sramotenja, niti krivic...
Če vsakdanje življenje te teži,
z besedo, z dejanjem bojuj se v utesnjeni mreži.
Odkrite besede skele,
a resnice se razvesele.
Nekdo lažje temne misli iz sebe izbrca,
če pogovor seže do srca.
Lepo je biti sprejet v prijateljskih krogih.
To je velika želja mnogih.*

Tadeja Fister

Nikoli ne smemo zaničevati ubogih, ker to zaničevanje zadene Boga.

Naredite nekaj zase – postanite prostovoljci

Svet je zloben in nevaren, a je tudi poln dobrote, medčloveške ljubezni in varnosti. Ne verjamete? Pojdite ven iz svojih vrtičkov in se ozrite naokrog. Začnite dajati ljubezen in ne pričakujte ničesar nazaj. Kmalu boste ugotovili, kako je v resnici lepo, ko daš brez pričakovanja. Kakšen privilegij je to, da lahko daš brez pričakovanja. V resnici potem dobiš nazaj veliko več, kot si si sploh kdaj upal predstavljati.

Imela sem nekaj prostega časa in že v več knjigah sem zasledila, kako zdravilno je delati kot prostovoljec. Tako sem se odpravila v CSS Škofja Loka in se oglasila pri gospe Janki Lotrič, ki je takrat koordinirala delo prostovoljcev. Dodelila me je Alenki. Zame je bila pravi šok. Pričakovala sem, da bom enkrat na teden poslušala jamranje. Kje pa! Nobenega jamranja. S svojim položajem je Alenka popolnoma sprijaznjena, rada ima življenje in ljudi. Tako sem kmalu ugotovila, da bolj pomaga ona meni s svojo modrostjo, zdravo pametjo in življenjskim optimizmom, kot sem sposobna nuditi pomoč jaz njej. Jaz ji v bistvu samo delam družbo. Zdaj sva že prijateljici. Tega najinega druženja sploh ne občutim več kot prostovoljno delo.

Ni pa bilo že na začetku tako. Prvih par mesecev je pravzaprav malo manjkalo, da bi kar odnehala. Težko mi je bilo gledati tako mlado žensko, ki v svojih rosnih 40-ih že živi v domu upokojencev. Zdelo se mi je neznansko kri-

vično, da jo je življenje prikovalo na tisti voziček. Ko sem prihajala domov iz Centra, sem imela slabo vest za vsak svoj gib, za katerega sem vedela, da ga ona ne zmore. Seveda sem vedela, da je to moj problem in da so moji občutki nesmiselni. A je vendar trajalo več mesecev, da sem se jih znebila. Bilo je težko, a vedela sem, da če popustim svoji slabi vesti in neham hoditi v dom, potem Alenki vzamem še tisto, kar ji lahko dam.

Danes sem seveda presrečna, da se nisem vdala. In ko vidim, koliko ljudi se odloča za prostovoljstvo, ko vidim vse umetnike ki "zastonj" nastopajo v domu upokojencev, se mi zdi svet lep. Pa tudi vedno manj potrebe čutim po tem, da bi bila na tekočem z vsemi vojnami, aferami in epidemijami. Nikjer ne piše, da moramo biti na tekočem z vsem slabim, kar se dogaja. Še posebej če nas novice spravljajo še v dodatno stisko. Veliko bolj koristno je iti na sprehod in poslušati ptice, gledati sneg, ledene sveče, sončni zahod ali rože spomladi. Če bomo prebrali, kako je neki sosed ubil soseda, zato ne bo nič manj umorov. Če pa se hodimo redno sproščat v gozd, zmanjšamo skupni seštevek agresivnosti v svojem okolju in morebiti bo na ta račun kakšen spor manj med sosedi. In če imamo čas lahko pridemo še poročat oskrbovancem v CSS Škofja Loka, kaj vse lepega smo videli v naravi. Postanemo njihove oči in noge, ki jim na služijo več.

Helena Smole

Kdor želi biti dober, je že dober. BAEUCHENE

Zvončki

Mrzlo februarско jutro. Prestolno mesto pod grajskim hribom se leno prebuja v nov zimski dan. Gosta megla se dviga nad reko, siva in neprijazna objema ulične svetilke. Nedelja je in ljudje hitijo k zgodnjim mašam. Do vratu zagrnjene postave, s toplimi šali čez obraze, se kot neme sence zgrinjajo proti stolni cerkvi.

Tromostovje. Nekje proti koncu mostu ju opazim. Nepremično stojita. Prve zvončke prodajata. Bratec in sestra, najbrž. Seveda, danes nimata pouka, pomislim. Zastaneta mi dih in korak. Nekaj mi pravi, da ne smem mimo, ne da bi ju ogovoril.

»*Dobro jutro!*« ju pozdravim. Iskrici upanja se zasvetita v njunih očeh, ko dvigneta pogled.

»*Dobro jutro, gospod!*« odzdravita. V premrlih dlaneh stiskata vsak svoj šopek belega cvetja. Pomodrele ustnice in prsti govore, da semkaj nista prišla pred nekaj minutami.

»*Bi kupili zvončke, gospod?*« povpraša deklica, medtem ko me vrsta mimoidočih začudeno pogleduje izpod zimskih pokrival.

»*Po koliko jih pa ponujata?*« vprašam. »*Dva šopka bi vzela, če niso predragi.*«

»*Pol evra šopek. En evro za dva, gospod. Lepi, sveži so, včeraj smo jih nabrali.*«

Prešine me misel na Afriko, na Ugando in Darfur, na otroke iz dežel, kjer cele družine delajo za dolar na dan. Za preživetje. Ampak, na vse to pomislim samo za hip, samo za kratek trenutek! Kajti, ... Iz žepa potegnem kovanec, namenjen za dar pri bogoslužju. Ne mudi se

mi več v cerkev. Kot uročen stojim pred tema otrokoma, ki me hvaležno motrita s prijaznim nasmehom.

»*Koliko šopkov pa sta prinesla v Ljubljano?*« z muko iztisnem vprašanje.

»*Kakšnih trideset, mislim.*« Odvrne fantek. »*Štiri sva že prodala!*«

Umaknem se za nekaj korakov ter snamem rokavici. Ob blede svetlobi sežem po denarnici in izvlečem svetlomodri bankovec.

»*Bo dovolj za vse?*« Vprašujoče me pogledata, ko jima ga pokažem. Deklica boječe stegne roko. Ogleduje si ga, ta košček papirja, obrača ga in obrača s svojimi drobnimi prsti. Mogoče ga niti ne pozna. Spogledata se.

***Vase glej! V sebi imaš vir dobrega, ta ti bo neprestano žuborel,
če boš neprestano kopal. Mark Avrelij***

»Za vse zvončke, mislite?« Prikimam. »Seveda je dovolj, gospod, še preveč!«

»Potem smo pa zmenjeni, če vama je prav?«

Vrneta mi kovanec. Ker ne prosjačita. S tal dvigneta kartonsko škatlo, polno nežnih značilcev pomladi. Skrbno jo zapreta in mi jo potisneta v naročje. Odprem pokrov, in tipaje izberem šopek vlažnih stebelc.

»Dovolj bo en sam,« rečem bolj sebi kot njima. »Zdaj pa hitro stecita nekam na toplo, da se pogrejeta! No, škatlo z zvončki pa le vzemita s seboj. Prevelika in pretežka je, da bi jo zdajle prenašal po mestu. In lepo se imejta!«

Brez besed, brez pozdrava, me nemo spremljata z razprtimi očmi, vse dokler ne zavijem pod arkade.

Odrinem težka, bronasta cerkvena vrata in se prerinem med zamudnike. Mrki in posmehljivi pogledi z obeh strani. Mogočni Bachov preludij preplavi sakralni prostor. Vse registre je odprl organist, da bi predramil navzoče.

V desnici spet stiskam vrnjeni kovanec. Da ga spustim v škrlatno, žametno vrečko s cingljačim, zlatim zvončkom. Druga roka pa drhti. Pozlačenemu zvončku, sramežljivo in neslišno, odzvanjajo skromni, kimajoči beli cvetovi. Iz mojega šopka, ki ga nimam komu podariti.

Mojmir

Modrost Cherokee Indijancev

Dva volka

Nekega večera je dedek plemena Cherokee pripovedoval svojemu vnučku o bitki, ki se dogaja znotraj nas.

Rekel je, 'Vnuček moj, ta bitka stalno poteka med dvema 'volkovoma' znotraj vseh nas.

Eden je Hudoben. Jezen je, nevoščljiv, ljubosumen, žalosten, veliko obžaluje, pohlepen, aroganten, samo pomilujoč, kriv, zamerljiv, ima občutek manjvrednosti, laže, je lažno ponosen, ima občutek večvrednosti in egoističen.

Drugi pa je Dober. Vesel, miren, ljubeč, upajoč, spokojen, usmiljen, prijazen, dobron-

meren, empatičen, radodaren, resnicoljuben, sočuten in zaupa.'

Vnuček je razmišljal o tem in vprašal dedka: 'Kateri volk pa zmaga?'

Dedek je preprosto odgovoril, 'Tisti, ki ga hraniš.'

Užitek je srečati pogled tistega, kateremu si pred kratkim storil kaj dobrega.
La BRUYERE

Logične uganke

- Katera gora je bila najvišja pred odkritjem Mount Everesta? (**tnouoM tserevE**)
- Vprašanje za tiste, ki se spoznajo na katoliško vero. Morda veste tole: Ali katoliška cerkev dovoljuje, da se moški poroči s sestro svoje vdove? (**nivodv žom es en erom čev z remokin itičorop**)
- Letalo se zruši točno na meji med ZDA in Kanado. V kateri državi bodo pokopali preživele? (**hilevižerp in abert tiavapokop**)
- Dva človeka sta sedela na podrtem deblu – veliki in mali. Mali človek je bil sin velikega, veliki človek pa ni bil oče malega. Kako lahko to razložimo? (**ikilev kevolč ej alib amam**)
- Polž potrebuje uro in pol, da preleze krog v smeri urinega kazalca; ko leze v nasprotni smeri, pa potrebuje za isti krog le 90 minut. Od kod ta razlika? (**ekilzar in – 09 nim = 5,1 eru**)
- V katerem primeru je dva plus enajst enako ena? (**an iru**)
- Vlaku odpelje iz Bostona v New York. Uro kasneje odpelje vlak iz New Yorka v Boston. Oba vlaka vozita z natančno enako hitrostjo. Kateri bo bližje Bostonu, ko se bosta srečala? (**do hebo tsem atsob anejladdo okane**)
- Neki moški je gledal portret. Nekdo ga je vprašal: "Čigavo sliko gledaš?" Odgovoril je: "Bratov in sester nimam, a oče tega moža je sin mojega očeta." Čigavo sliko je gledal? (**ojovs okils**)
- Kaj je to? Tisti, ki jo prodaja, je noče. Tisti, ki jo kupuje, je ne rabi. Tisti, ki jo rabi, je ne vidi. /*Namig: premišluj v smeri, kdo ne vidi oz. v kakšen stanju je človek, ko ne vidi/* (**atsrk**)
- Katera je beseda iz šestih črk, ki jo vsak dijak izgovori narobe? (**eboran**)
- Vprašanje za tiste, ki jih skrbi pravilna raba jezika: Ali je bolj pravilno reči "Rumenjak je bel" ali "Rumenjak je beli"? (**kajnemur ej nemur**)

ZIMA

*Danes pa v Kropi zlo močno sneži,
z avtom pa do tjakaj možno priti ni.*

*Al tamkaj srce moje si želi,
saj ljubca moja tam živi.*

*Ko cestar cesto bo zoral,
se jaz bom tjakaj zapeljal.*

*Kaj kmalu bom zapustil Loko,
jo mahnil gor v tisto Kropro.*

*Potem pa naj še kar sneži,
saj brez ljubce za živet mi ni.*

*Pozimi smučat bova šla v hribe,
pa lovit "polet" na morje ribe.*

*Saj odkar sem penzioner,
sem jaz časovni milioner.*

Matičk

Najprej moraš biti pravičen, nato darežljiv. R. B. SHERIDAN

KLAVIR

*Ko sem vesela, igram na klavir,
mogočni zvoki se po moji sobi razlegajo,
glasba mi krepi duha in telo,
naj dolgo ostane tako.*

*Vadim, improviziram, igram in igram,
prav vsa se glasbi čisto predam,
glasba me bo vedno skozi življenje spremljala,
zmeraj mi prežene skrito bolečino
in žalost iz srca.*

Nataša Mihevc

DOBRODELNOST

*Dobrodelnost v naših krajih
je organizirana.*

*Če obleka je premajhna,
bo nekomu prav prišla.*

*Kar ne rabim, brž poklonim.
So ljudje, ki vzamejo.
Pav jim pride, če je dobro,
saj denarja nimajo.*

*Prostovoljci poskrbijo,
da pomoč dobivajo
vsi, ki so zares potrebni,
in med nami bivajo.*

*Če sem v stiski, mi pomaga
Rdeči križ in Karitas.
Naša dobrodelnost zmaga,
da prebijem stiske čas.*

*Oblačila in obutev,
hrano, vse najnujnejše,
preskrbijo v našem kraju
te organizacije.*

Vida Gros

Lesce

NAJLEPŠE

*Bi pesem ti lepo napisal
o najlepšem tega sveta,
to najlepše rad bi izklesal,
a žal to zares se ne da.*

*Najlepše je naše življenje
in tega si kleše vsak sam,
radosti, slabosti, trpljenje
so dleta življenja vsak dan.*

*Sama si torej izkleši
tisto najlepšo stvar,
dleta si ostro nabrusi,
ker boš najboljši klesar!*

Franc Ankerst

Dveh reči ne odlagaj na jutri: poboljšanja in dobrega dejanja. Za današnji dan vemo, da ga imamo; ali še jutri doživimo, ne vemo. Anton Martin Slomšek

---

Moje prvo berilo iz leta 1919

V svojem arhivu hranim zanimiv izvod učbenika z naslovom MOJE PRVO BERILO in podnaslovom "Za obče ljudske šole." Ne boste verjeli, ampak učbenik je izšel davnega leta leta 1919, kmalu po koncu 1. svetovne vojne. V njem pa najdemo vrsto pesmic, ki jih otroci še danes poznajo, in to v nespremenjeni obliki. Pa se prepričajmo in si preberimo eno od njih.

39. Solnce čez hribček gre.

Solnce čez hribček gre,
luna pa za goré;
zvezdice presvetlé
se potope.

*Solnce čez hribček gre,
luna pa za gore;
zvezdice presvetle
se potope.*

Mogoče pa vam je tale bolj znana? Na strani 48 jo poiščimo.

28. Prsti.

Ta pravi: „Jejmo!“
Ta pravi: „Pijmo!“
Ta pravi: „Kje bomo vzeli?“
Ta pravi: „V materini skrinji bomo vzeli.“
Ta pravi: „Jaz bom pa mami povedal.“ — Pa je bil tepen.

Ta pravi: "Jejmo!"

Ta pravi: "Pijmo!"

Ta pravi: "Kje bomo vzeli?"

Ta pravi: "V materini skrinji bomo vzeli."

Ta pravi: "Jaz bom pa mami povedal."

Pa pogledajmo še na 82. stran, če vam je prav, da podkrepimo zadevo.

24. Deklica in piške.

Majhna sem bila,
piške sem pasla,
piške so čivkale,
jaz pa sem rasla.

*Majhna sem bila,
piške sem pasla,
piške so čivkale,
jaz sem pa rasla.*

Še veliko takšnega in podobnega, veselega in poučnega, zgodbic, basni in ugank, koristnih, preprostih nasvetov in zanimivih ilustracij, je sestavljalec Mojega prvega berila nanizal v tej orumeneli brošurici. Avtor Karel Wider pa je pri šestem, popravljenem ponatisu, ki ga imam v rokah, spremenil 68. stran učbenika. V kazalu namreč piše, da bi učenke in učenci na tej strani lahko prebrali nekaj o SHS, Kraljevini Srbov Hrvatov in Slovencev. Pa nič od tega! Namesto lekcije o SHS so natisnili ročno izpisane male in velike črke abecede. Kdo ve, zakaj je prišlo do spremembe...

Moje prvo berilo je natisnila in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani, za mehko vezano izdajo pa so starši morali odšteti 3 krone.

Priporočam v branje!

Mojmir

Dobrota je naš notranji glasnik in svetovalec. Kolikor poslušamo njen nasvet, toliko imamo notranjega miru in sreče. Anton Trstenjak

---

V zadnji številki smo vas povprašali

KAKO POLETI ČISTIJO ZBILJSKO JEZERO?

Odgovor ste pravilno zapisali tisti, ki ste navedli, da Zbiljsko jezero čistijo s pomočjo plovila za košnjo vodnih rastlin.

Tokratno nagrado prejme stanovalka

IVANKA PRIMOŽIČ,

ki se ji zahvaljujemo za sodelovanje in ji čestitamo!

Vprašanje, ki ga vam zastavljamo tokrat, pa je:

KOMU NAMENI OSNOVNA ŠOLA ŠKOFJA LOKA - MESTO IZKUPIČEK DOBRODELNEGA KONCERTA?

Stanovalci naj svoje odgovore (z imenom in priimkom)
oddajo v recepcijo,

najkasneje do 30. aprila 2010.

---

*Bodite kakor sončni žarek, ki sije na blato, a nič ne izgubi na svoji lepoti.
Sv. Vincencij Pavelski*

Gremo fantje, akcija!

Niti trenutka ne izgublajo ob tem telefonskem pozivu, saj vedo, da gre za dragocene minute. Ne razmišljajo, zakaj ravno sredi noči, zakaj v tem nemogočem vremenu, ko še posadka helikopterja ne ve, če bodo lahko vzleteli. Prostovoljci so. Požrtvovalni člani

Gorske reševalne zveze. Možje, ki rešujejo življenja, iščejo zasute pod plazovi.

Prekaljeni, izkušeni alpinisti, izurjeni zdravniki in pogumni piloti. Tudi kadar tvegajo lastno življenje, da bi rešili neznanca, ne pričakujejo plačila. Zato se ne jezimo, ko nam gorsko tišino zmoti hrumenje jeklenega hrošča. Nekdo potrebuje pomoč!

GORSKO REŠEVANJE

je tema, ki vam jo ponujamo v razmislek za
39. številko biltena

ŠTIRJE LETNI ČASI

v rubrikah

KRONIKA, SKUPINE ZA SAMOPOMOČ,
PREDSTAVI SE, PRITOŽBE POHVALE POBUDE,
MED NAMI, ČISTO VSAKDANJE STVARI,
ZDRAVILO ZA DUŠO IN SRCE,
UTRINEK DNEVA, RAZVEDRILO,
ZAPOJMO PO NAŠE,
IZ STARE ZAKLADNICE in
POGLED V PRETEKLOST

Svoje prispevke lahko oddate
osebno, po pošti ali na elektronski naslov

zvonka.mur@css-sl.si ali repcija@css.-sl.si

najkasneje do 25. aprila 2010

NA SVIDENJE!

***Ali ste vedeli, da smo imeli v zimskem času na Mozaiku enega stanovalca več?
Ta možakar je imel hude zdravstvene težave, zaradi katerih je bival kar zunaj – na vrtu.***

Štirje letni časi je bilten **Centra slepih, slabovidnih in starejših**
Stara Loka 31, Škofja Loka
Naslovnica: **Uroš Lotrič**

Uredniški odbor: **Romana Kumer, Denis Kamnar, Uroška Uršič,**
Marinka Kozjek, Zvonka Mur, Andreja Sušnik

Obdelava podatkov: Računalniške storitve Alojzij Boc, s.p., Kranj
Tisk: MAGRAF Marko Strmec s.p., Sv. Duh, Škofja Loka
Marec 2010 – 350 izvodov

www.css-sl.si